

LOVE
KRAKÓW.pl

Wyjątkowe znalezisko upamiętniające Powstanie Warszawskie. Zaprezentowano głaz odkryty w Skawicy [ZDJĘCIA]

Kinga Poniewozik 01.08.2024 08:51 Muzea

FOT. KRZYSZTOF KALINOWSKI/LOVEKRAKÓW.PL

„1944 Warszawo! Ruszył na cię wał pancerny/
Runął deszcz ognistych bomb/ Dzieci twoje,
naród wierny/ Bronił ciebie ząb za ząb” – taki
wiersz w 1947 roku wyrył na głazie w lesie w
Skawicy koło Zawoi 16-letni Józef Pacyga.

Prezentacja wiersza **wpisuje się w obchody 80. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego**. Muzeum Armii Krajowej w Krakowie, które rocznicę zrywu będzie świętowało kilka dni zapowiedziało koncert Chóru Polskiego Radia w niedzielę, 4 sierpnia, a 5 sierpnia spacer po cmentarzu Rakowickim śladami powstańczych grobów. Z kolei 10 sierpnia w muzeum będzie okazja do obejrzenia spektaklu „Kobiety'44” składający się ze świadectw uczestniczek powstania.

Młody patriota

O szczegółach niezwykłego odkrycia mówi dla LoveKraków.pl Paweł Stachnik z działu promocji Muzeum Armii Krajowej w Krakowie. – Wiosną tego roku do pracownika działu naukowego

naszego muzeum, Marka Bika, dotarła informacja, że w miejscowości Skawica koło Zawoi, powiat Sucha Beskidzka w Małopolsce, **na skalnej płycie ukrytej w lesie** znajdują się jakieś napisy patriotyczne, które są częściowo zarośnięte a częściowo widoczne. Pan Marek udał się na miejsce i odnalazł ten kamień. Dostrzegł, że jest tam wiersz poświęcony Powstaniu Warszawskiemu wykuty w 1947 roku, trzy lata po powstaniu. O znalezisku powiadomił dyrekcję muzeum, która uznała, że warto się tym zainteresować. Na miejsce udała się ekipa muzeum z panią konserwator, która oczyściła kamień, usunęła z niego mech rośliny, wymyła napisy i oczom obecnych **ukazał się piękny wiersz poświęcony w Warszawie**, który został **napisany przez Józefa Pacygę**.

Co skłoniło młodego mieszkańca wioski do twórczości patriotycznej? – Wydaje się, że te napisy wykonane przez Józefa Pacygę **były efektem patriotycznego wychowania**, jakie otrzymał w miejscowej szkole powszechnej w Skawicy. Uczniowie tam uczący się rzeczywiście otrzymywali patriotyczne wychowanie – zauważa Stachnik.

W hołdzie powstańcom

W czasie prezentacji fotografii skały z wrytym wierszem, Krzysztof Pacyga – syn autora, opowiedział, że ojciec pokazał mu wiersz na skale jeszcze w dzieciństwie. – **Przez większość życia nie zgadzał się z otaczającą go rzeczywistością**, ale zamykał to w sobie. Miał własny świat – pasję fotograficzną – wspominał ojca w Muzeum AK Pacyga.

Co ciekawe, odnaleziono też **drugi, większy głaz, na którym Józef Pacyga wyrył kilkanaście patriotycznych napisów związanych z II wojną światową**. Pierwsze pochodzą z 1943 roku, kiedy miał on 12 lat. Z tego czasu pochodzi wryta szubienica ze swastyką. Kiedy wojna trwała w najlepsze, zrobienie czegoś takiego w miejscu, gdzie przechodziły oddziały niemieckie, było ryzykowne – tłumaczy Bik.

Od 1 sierpnia (czwartek) zdjęcia obu głazów będzie można **zobaczyć na wystawie w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie**. Z kolei **w Skawicy**, w miejscu znalezienia wyjątkowej historycznej pamiątki, dyrekcja muzeum i władze gminy **planują utworzyć szlak turystyczny**.

KINGA PONIEWOZIK

Autor

https://lovekrakow.pl/aktualnosci/wyjatkowe-znalezisko-upamietniajace-powstanie-warszawskie-zaprezentowano-glaz-odkryty-w-skawicy-zdjecia_57608.html